

AVATAR

DECEMBER 18 2009 WORLDWIDE

Avatar

Teknolojinin Sinemada Zirve Yaptığı Nokta

Erdem Türkoğlu • erdem@etnagrup.com.tr

Titanik, Aliens, Terminator ve Terminator 2... Her biri yapımcıları, oyuncularını birbirinden farklı filmler. Ancak tek bir isim ortak: James Cameron... Beyaz Perde'nin yenilikçi yönetmeni Cameron'ın, başyapıt olmaya aday son filmi ise Avatar. 18 Aralık'ta tüm dünya ile aynı anda Türkiye'de de vizyona giren Avatar, 300 milyon dolara yaklaşan bütçesi ile en pahalı filmler kategorisine girdi bile. Şimdiye kadar izlediğimiz tüm filmlerden farklı olarak karşımıza çıkan yapımın, geriye dönük uzun bir hikâyesi var. Avatar, ünlü yönetmenin aklına ilk olarak 1995 yılında ilginç bir fikir olarak düştü. Ancak o yıllarda kullanılan teknoloji ile bugünkü 3D harikası filmi yapmak, imkânsız kelimesinin tam karşılığı gibi gözüküyordu. Yenilikçi yönetmenin, kafasındaki masalsi hikâye ve sıra dışı kurguyu en ince detaylarıyla beyaz perdeye yansıtabilmesi için 15 yıl beklemesi gerekti. Peki, Avatar'ı diğerlerinden ayıran ve bu kadar beklenmesini gerektiren teknolojinin arka planında ne var?

İşte Avatar'daki gerçek ötesi teknoloji

Avatar'ın fikir olarak Cameron'ın aklına düşmesinden günümüze kadar geçen süre içinde sinema sektörü teknik açıdan inanılmaz bir atılım yaptı. İlk olarak Peter Jackson'ın Lord of The Rings (Yüzüklerin Efendisi) serisinde bilgisayar ve modelleme programlarıyla, gerçek görüntü ve animasyonların mükemmel uyumuna şahit

olduk. Robert Zemeckis'in The Polar Express (Kutup Ekspresi) filminde motion capture (hareket yakalama) tekniğiyle tanıştık. Bu teknoloji, gerçek oyunculara, üzerinde onlarca hareket algılayıcı bulunan bir elbise giydirilerek hareketlerini dijital ortama aktarma temeline oturuyordu.

Avatar ise bahsi geçen filmlerde kullanılan tekniklerin çok çok ötesinde, devrim yaratacak alt yapıyla gerçekleştirilmiş bir film. "Avatar"ı şimdilik eşsiz kılan esas unsur ise fotoğraf gerçekliğinde üretilen sanal dünyalar ve üç boyutlu çekime olanak tanıyan, Cameron ve ekibinin geliştirdiği, "Realty Camera System" çekim tekniği. Sinemaya bundan sonra getireceği yeniliklerin ötesinde, teknolojinin sınırları zorlanarak yapılan filmlerden farklı olarak Avatar, hikâye ve kapsamıyla gerçek uyumu yakalamış gibi görünüyor. Bunun en büyük

kanıtı ise bugüne kadar izlediğimiz 3 boyutlu filmler gibi olmaması. Zaten yönetmen James Cameron, Avatar için; "Şimdiye kadar yaptığım en zor film" diyor. Cameron'ı, bugüne kadar yaptıklarıyla 'Sinemanın Dahi Çocuğu' ünvanını kazanan Steven Spielberg doğruluyor. Sinema dünyasında efekt (Back to The Future) ve animasyonu (Jurassic Park) gerçeklik oranında birleştirmeyi başaran Spielberg, Cameron'ı Santa Monica'daki filmin çekildiği dev hangarlarda ziyaret ettiği günkü şaşkınlığını unutamadığını söylüyor.

Gerçek 3 Boyutun Anahtarı Stereoskopik Kamera Detaylara geçmeden önce tekrar belirtmekte fayda var; ünlü yönetmen 15 yıl boyunca bekledi ancak bu süre zarfında boş durmadı. Avatar'ın 3 boyutluluğunun bel kemiği olan stereoskopik kameraları geliştirdi. Biz 3 boyutlu olarak bilsek de bu leziz yemeğin şefi, bu teknoloji için "Aslında 2 boyut ve derinlik" diyor. Stereoskopik kamera temel olarak, tek kamera üzerinde yan yana yerleştirilmiş 2 lensle aynı anda tek bir görüntüyü farklı açılardan çekme tekniği üzerine kurulu. Bu sayede, insan gözünün derinlik ve perspektifine en yakın 3 boyutlu görüntüyü sunuyor. Bundan önce beyaz perdeye taşınan 3 boyutlu filmlerde, karakter ve objeler sanki ekrandan fırlayarak sinema salonuna da geliyor hissi veriyordu.

Avatar'daki 3 boyutluluk ise benzerlerinden sıyrılarak kendine ait özel alandaki yerini alıyor. Filmde, sadece karakterler değil, ar-

ka plan ve detaylar kısacası ekrandaki her şey derinlik kazanıyor. Görmeyenler için basitçe bir benzetme yapmak gerekirse, sinema perdesi tiyatro sahnesine dönüşüyor. Şimdiye kadarki 3 boyutlu filmlerden sonra yaşanan baş ağrısı ve vücuttaki denge kaybı, Avatar sonrasında yaşanmıyor. Bunun sebebi ise anlattığımız çekim tekniğinde gizli. Çünkü insan gözü her şeyi bütün bir perspektiften, derinlik algısına bağlı olarak göreceği şekilde çalışır. Avatar'da da bu prensip üzerine kurulu bir yapı bulunuyor. Ön plandaki üç boyutlu nesnelere netken, arka planda kalan objeler uzaklık derecesinde flulaşıyor.

Yeni teknolojiyi geliştiren James Cameron, sahneyi çeken kameranaya eklediği ekran ile sanal bir kamera elde etmiş. Dahi yönetmen, filmi çekerken planın etrafında farklı açılardan yaklaşabilecek bir simülasyon yaratarak, bu sayede; görüş açısını, çekim planının etrafında tam tur dönebilecek şekilde değiştirebilmiş.

Sadece 3 Boyutlu Çekim Yetmez

Tabii filmi 3 boyutlu çekmek, çıplak gözle izlerken derinlik sağlanmasını sağlamıyor. Bunun için bir de 3 boyutlu gözlüklere ihtiyaç var. Ancak yepyeni bir 3 boyutlu çekim tekniği ile geliştirilen Avatar' izlemek için, eski tip kırmızı ve yeşil renkten oluşan gözlükler yerine, yeni tip polarize gözlükler (Polarized 3D Glass) kullanılıyor. Klasik 3D filmlerin sebep olduğu baş ağrılarının diğer sebebi de böylece ortadan kalkmış oluyor. Polarize gözlüklerde iki filtre bulunuyor. Bu sayede gözler, görüntünün iki farklı bölümüne ayrı ayrı odaklanıyor. Beyinden göze giden iki farklı görüntü beyinde birleştirilirken 3 boyut yanılması sağlanmış oluyor.

Sadece Bilim-Kurgu Değil

Şaşkınlık yaratan tüm bu teknolojik oyunların yanında, Avatar, hikâye olarak da ilgi çekecek bir film. Titanic, bilgisayar efektleri sayesinde Oscar almış olsa da insanları esas içine çeken; filmdeki romantizmdi. Avatar da bu denli bilim-kurgu görüntüsü ve çekim teknikleriyle birlikte duyguları yansıtabilen bir yapı. Pandora gezegeninde yaşayan Na'vi halkının, kaynaklarını ele geçirmeye çalışan Avatar programına karşı verdiği mücadeleyi ele alan filmde çekişmeye, drama ve duygular eşlik ediyor. Kısacası Avatar, her ne kadar teknoloji harikası bile olsa, sadece bilim-kurgu tutkunlarına hitap eden bir film değil. 3 metrelik yarı insansı bir robotun duyguları dahi oldukça gerçekçi halde aktarılabilir. Bunu sağlamak için 15 sene beklenmiş olsa da gerçekçiliğini görünce sebebi anlaşılabilir. Ama görünen o ki, hem James Cameron, hem de izleyiciler bu sabırlı bekleyişin meyvelerini fazlasıyla toplayacak.

